

Autismu a dalších poruch komunikace u dětí přibývá

„Syn se nám začal ztrácet,“ vzpomíná na roky před diagnózou maminka malého Matěje

PAVLÍNA ROZTOČILOVÁ

Pardubice – Matěj se narodil jako zdravé miminko. Když mu byl rok, začali rodiče v jeho chování pozorovat první změny. Syn se s nimi přestal mazlit, již k nim nevztahoval ruce k pochování, ztrácel oční kontakt, nereagoval na zavolání, na jméno.

Více než dva roky pak trvalo, než odborníci dospěli k diagnóze. Matěj je autista.

S touto neuro-vývojovou poruchou se v České republice rodí každé 68. dítě.

Přestože slyší, vidí a jsou inteligentní, nerozumí světu kolem sebe, nedokážou navázat kontakt se svým okolím a zůstávají uvězněni ve vlastním světě, naplněném úzkostmi a strachem. Pokud se nepodaří „nahodit je do stavu vědomí“, jak říkají specialisté. Což není snadný proces.

Příbuzné udivoval svou genialitou

Malý Matýsek své příbuzné udivoval skládáním složitých obrazců a vytvářením dokonalých staveb z čehokoliv, co měl v domácnosti po ruce.

„Připadal jim geniální. Že s nimi nemluví a ani jinak nekomunikuje, že je nejraději sám, že nezamává, když se s ním loučí, že se nepodívá, když mu něco ukazují, to všechno připisovali právě jeho výjimečnosti. Ale já jsem cítila, že je to průšvih,“ popisuje první kroky k diagnóze Matějova maminka Gabriela Hůlová.

Ještě před nástupem na mateřskou dovolenou vystudovala ucelenou rehabilitaci pro děti a seniory i speciální pedagogiku a věnovala se práci s

GABRIELA HŮLOVÁ s jedním ze žáků školky Lentilka při hře na zahradě. Radkovi je šest let, je autista, ale za poslední dva roky udělal velké pokroky, s okolím dokáže komunikovat. Foto: Deník/Luboš Jeniček

děti ze sociálně slabých rodin. Přesto si se synem sama nevěděla rady. „Přišli jsme tehdy o cenný čas,“ hodnotí situaci dnes. „Syn se nám začal úplně ztrácet. Vypadalo to tak, že on si hrál v jedné místnosti a my s mužem jsme seděli v druhé. Zájem Matěje o společné sdílení s námi prostě nepřicházel. Rodič má pocit, že selhal, je zoufalý,“ vypravuje maminka dnes již pětiletého Matěje. Pracovat s dětmi, u kterých je třeba jen podezření na autismus, se musí začít co nejdříve, nejlépe v roce a půl až dvou letech.

„Například ve Spojených státech jsou v péči o tyto děti napřed. Již pochopili, že to, co se nepodchytí ve věku do tří

let, se pak jen těžko dohání někdy později. U nás stát nehradí u takto malých dětí ani psychorehabilitace,“ líčí Gabriela Hůlová. Rodičům dětí s poruchami autistického spektra a dalšími komunikačními problémy v Pardubicích pomáhá Rodinné Integrační Centrum v Polabinách a Lentilka – dětské rehabilitační centrum. Tam dnes pracuje jako speciální pedagog i Gabriela Hůlová, její syn Matěj navštěvuje třídu Zelená lentilka. Ve čtyřech letech se začal rozmlouvat a opakovat slova. V Lentilce se tento rok rozběhl pilotní projekt Ucelená rehabilitace pro děti s poruchou autistického spektra.

„Nacvičujeme komunikaci,

sociální interakci, sebeobsledu, sociální dovednosti a kognitivní funkce. Do programu zařazujeme i podpůrné terapie – canisterapie, arteterapie, bazénování, muzikoterapie, které pomáhají děti zpřítomňovat a vnímat svět kolem sebe. Úzkosti a strachy během nich povolí a lépe se navazuje spolupráce,“ vysvětluje Gabriela Hůlová.

Rodičům, kteří mají u svých potomků podezření na nestandardní vývoj, doporučuje, aby se obrátili na Rodinné Integrační Centrum, jehož pracovnice v rámci rané péče navštěvují děti přímo v rodinách a pomohou s nasměrováním na psychologické vyšetření, s včasnou diagnostikou a se zahájením terapie.

Lepší diagnostika nebo vnější vlivy?

Počet dětí s poruchou autistického spektra se za posledních pět let ztrojnásobil. Mluví se o tom, že za tímto nárůstem je jen lepší diagnostika, ale může jít i o takzvané civilizační záležitosti, podobně totiž přibývá poruch pozorování a vývojových dysfází (poruchy porozumění a učení řeči). „V každém případě autismus vzniká z nějaké genetické dispozice, do jaké míry rozvoj postižení ovlivňují vnější vlivy, jako je životní prostředí nebo očkování, na to zatím není odpověď,“ dodává Gabriela Hůlová.

Duben v Pardubicích patří autismu. Vzkazy postižených si mohou lidé během tohoto měsíce přečíst na radnici, v divadle, na univerzitě a dalších místech, k vidění jsou i ve vozzech MHD.

Výstava vědeckých fotografií zdobí valy

Pardubice – Putovní výstava velkoformátových vědeckých fotografií Zvětšeno, která nabízí netradiční pohled na detaily světa kolem nás, je k vidění při procházkách po pardubických zámeckých valech. „Návštěvníci tak mohou obdivovat nejen krásy světa, který není obyčejným okem viditelný, ale také otestovat své znalosti, a to po celý letošní rok,“ informovala náš Deník mluvčí pardubické univerzity Valerie Wágnerová.

Velkoformátové fotografie

Výstava ukazuje na pěti obřích venkovních stojanech sadu deseti vědeckých velkoformátových fotografií, které vznikly při badatelské činnosti na různých fakultách Univerzity Pardubice.

„Jedná se například o několikrát zvětšené pohledy na preparáty Fakulty chemicko-technologické, které slouží převážně k výzkumným účelům, zachycené netradičním pohledem badatelským optickým mikroskopem,“ upřesnila mluvčí pardubické univerzity.

Nechybí ani černobílé snímky Fakulty restaurování v Litomyšli umožňující nahlédnout do mikrosvěta různých materiálů, které nás obklopují nebo s nimiž restau-

rátoři pracují a které katedra chemické technologie zdokumentovala rastrovacím elektronovým mikroskopem.

Neobvyklý pohled, ale i zpracování

„Svou neobvyklostí pohledu i zpracováním zaujmou také makrofotografie nástrojů, přístrojů a materiálů dokumentující vizuálně zajímavým způsobem praktické pomůcky, metody a postupy užívané při moderní vědecké a výzkumné činnosti na Fakultě zdravotnických studií, Fakultě ekonomicko-správní nebo Fakultě elektrotechniky a informatiky,“ poznamenala Valerie Wágnerová.

První série univerzitních velkoformátových fotografií v podobě putovní výstavy navštívila již loni vybraná místa v Pardubicích. „Letos na zámeckých valech nabízí nové fotografie a pohledy do vědecko-výzkumné činnosti sedmi fakult Univerzity Pardubice,“ podotkla mluvčí.

Výstava doprovodí také Noc mladých vědců, kterou na pardubickém zámku pořádá v úterý 26. dubna Univerzita Pardubice ve spolupráci s dalšími partnery.

V srpnu bude Zvětšeno součástí Science Pointu Univerzity Pardubice v Olympijském parku Pardubice. (td)

Výstava vědeckých fotografií zdobí valy
6.4.2016 Pardubický deník str. 8 Pardubicko/u nás doma
(td) Univerzita Pardubice

Pardubice – Putovní výstava velkoformátových vědeckých fotografií Zvětšeno, která nabízí netradiční pohled na detaily světa kolem nás, je k vidění při procházkách po pardubických zámeckých valech.

„Návštěvníci tak mohou obdivovat nejen krásy světa, který není obyčejným okem viditelný, ale také otestovat své znalosti, a to po celý letošní rok,“ informovala náš Deník **mluvčí pardubické univerzity Valerie Wágnerová**.

Velkoformátové fotografie

Výstava ukazuje na pěti obřích venkovních stojanech sadu deseti vědeckých velkoformátových fotografií, které vznikly při badatelské činnosti na různých **fakultách Univerzity Pardubice**.

„Jedná se například o několiksetkrát zvětšené pohledy na preparáty Fakulty chemicko-technologické, které slouží převážně k výzkumným účelům, zachycené netradičním pohledem badatelským optickým mikroskopem,“ upřesnila mluvčí **pardubické univerzity**.

Nechybí ani černobílé snímky **Fakulty restaurování** v Litomyšli umožňující nahlédnout do mikrosvěta různých materiálů, které nás obklopují nebo s nimiž restaurátoři pracují a které katedra chemické technologie zdokumentovala rastrovacím elektronovým mikroskopem.

Neobvyklý pohled, ale i zpracování

„Svou neobvyklostí pohledu i zpracováním zaujmou také makrofotografie nástrojů, přístrojů a materiálů dokumentující vizuálně zajímavým způsobem praktické pomůcky, metody a postupy užívané při moderní vědecké a výzkumné činnosti na Fakultě zdravotnických studií, Fakultě ekonomicko-správní nebo Fakultě elektrotechniky a informatiky,“ poznamenala **Valerie Wágnerová**.

První série **univerzitních** velkoformátových fotografií v podobě putovní výstavy navštívila již loni vybraná místa v Pardubicích. „Letos na zámeckých valech nabízí nové fotografie a pohledy do vědecko-výzkumné činnosti sedmi **fakult Univerzity Pardubice**,“ podotkla mluvčí.

Výstavadoprovodí také Noc mladých vědeckých, kterou na pardubickém zámku pořádá v úterý 26. dubna **Univerzita Pardubice** ve spolupráci s dalšími partnery.

V srpnu bude Zvětšeno součástí Science Pointu **Univerzity Pardubice** v Olympijském parku **Pardubice**.

Foto popis|
Region| Východní Čechy